

DUNYA’ ’ MUME MƆƆGƆƆYA’ ’ HAKEYAW DANTIIGELIIKAN

Kúmanabila

K’ à m̀ina à mà kó dúnya’ mànton’ bɛɛ ká kan ni b̀ɔnya ye, àni kó bɛɛ ká kan sàriya’ la làkika’ la, kó ò le be bɛɛ ya hɔrɔnya’ sàbati, kà bɛɛ kánya j́asuma’ dúnya’ sìgì’ la.

K’ à m̀ina à mà kó mɔgɔya hákɛ lɔnbaliya’ ni à jàtɛbáliya’ nàna ni syáman ye dúnya kɔnɔ, minw kà hádamadenw dùsu’ kási, àni K’ à m̀ina mà tèle kúra min bɔra, à fɔra kó kúma’ m̀in ká dí m̀in yé, ò bé ò fɔ, díina’ m̀in ká dí m̀in yé, ò bé ò kɛ, kó mɔgɔw kà siran jɔn j́á, ò bánna, kó fàgantánya júgu bánna, ò kúma’ kera benkan ye min kera hamamadenw haminankoba ye,

K’ à m̀ina à mà kó kà mɔgɔya’ hákɛ’ látanga ní sàriya’ sìgìli’ yé sèn kán, yé wájibi yé wálasa mɔgɔw kàna wájibiya kà m̀uruti bènkánni’ kánma, àni fàngajúgu’ kánma,

K’ à m̀ina à mà à ká kán tériya’ yé kɛ jàmanaw ni jɔn cɛ,

K’ à m̀ina à mà dúnya’ m̀umɛ sáratikan’ ná, Dúnya’ Jàmanaw yá tɔ màntonw bɛɛ kà à ỳira kó ù lánin bɛ mɔgɔya’ hákeyabaw’ la, ù lánin hádamadenya’ tá b̀ɔnya’ ní à lànbe’ la, ù lánin bɛ cɛw ní mùsow kányajɔnmaya’ lá hákɛ’ lá, ní ù kà j̀àniya’ sìri kà mɔgɔya’ yá jɛ sàbati, àni kà j́anamaya’ kɛcogo j́uman’ sìgì sèn kán hɔrɔnya’ bèrɛbɛrɛ kɔnɔ,

K’ à m̀ina à mà Dúnya’ jàmanaw kà à j̀àniya kó ù bé jen ní Tɔnba yé kà mɔgɔya’ hákeyaw látànga à j́á’ mà dúnya’ m̀umɛ kɔnɔ,

K’ à m̀ina à mà, ò j̀àniya j́uman té sé kà síra’ sɔrɔ ní benkélenma má kɛ mɔgɔya’ hákeyako ní à hɔrɔnyako’ kán,

Dúnya’ tɔnba’ ya jɔnɔlajereba’ kà í kán’ bila kà dunya’ m̀umɛ mɔgɔɔ hakeɛyaw dantigɛelikan gánsi kà à ỳira ò j̀j̀àniya j́uman yé fɛɛn ye, m̀in ká kán kà kɛ mànton’ ní nàsɔɔn’ bɛɛɛ làj́j́ini ye, yálasa mɔgɔɔ kelen kelen bɛɛɛ, àni jɛekulu kelen kelen bɛɛɛ ye nín dantigɛelikan’ nín tó ù hákili’ lá, kà ù kàlan’ ní lámadamuni’ kɔnɔɔ, kà fɛɛrɛ kɛ dɔɔɔɔnín dɔɔɔɔnín ù ya h́ukumu’ kɔnɔɔ, wálima dúnya bɛɛɛ kɔnɔɔ, kà hákɛɛya nínugu ní hɔɔrɔɔnya nínugu látàngali’ ỳiriwa, àni kà à kɛ bɛɛɛ ye sɔɔn ù mà j́j́á mà, à kɛɛra ù ya jàmana kɔnɔɔna ye, wálima jàmana gbɛɛrɛ min bé ù ya màra’ kɔnɔɔ.

Baabu jɔnna

Wólo’ lá, hádamaden’ bɛɛ ye hɔrɔn ye, bɛɛ ká kán lànbe ní hákeyaw Mɔgɔ bɛɛ ye hákilitigi ye, bɛɛ ye hákilima ye ; ò là, ù ká kán kà jɔn m̀ina ní bádenya ye.

Báabu 2 nan

Mɔgɔ’ bɛɛ dɔ bɛ kà à lɔn kó í ká kán ní mɔgɔya hákeyaw ní à hɔrɔ kófɔnín’ bɛɛ ye nín dantigɛelikan’ nín kɔnɔ, mɔgɔ má bɔ mɔgɔ kerɛkerenninya lá, fàragbɛko ní fàrafinko te à la, síyawoloma te à cɛ ni mùso má bɔ jɔn ná, í be kán m̀in fɔ, ó té à la, díinako té à lá, hákilila ye m̀in yé pólítikiko’ lá, wálima hákilila gbɛrɛw, ó te à bɔyɔrɔko te à lá, n ye fàgantanden ye wálima n ye fàgamaden ye, ó à la, nàfolotígiya ní bólokolonya te à la, j́amakalako ní hɔrɔnyako te à la ; fɛn o fɛn be nà ní wólomali’ ye mɔgɔw ní jɔn cɛ, ò sí te à lá.

O cógoya kélen mà, bɔyɔrɔ má bɔ bɔyɔrɔ la. I bɔyɔrɔ’ lànbe’ tɔw cɛ’ mà, í ya jàmana’ kera jàmana’ yɛrɛmahɔrɔnyanin ye, à kɛ jàmana ye m̀in be jàmana gbɛrɛ ya màra kɔnɔ, wálima à be à yɛrɛ bólo jàmana gbɛrɛ ya h́ukumu’ kɔnɔ, wólomali sí te kɛ kà lá ò kán.

Báabu 3 nan

Mɔgɔ’ kera cogo ó cogo, à ká kán ní j́anamaya’ ye, à ká kán ní hɔrɔnya’ ye, à ká kán ní lákandali’ ye.

Báabu 4 nan

Mɔgɔ sí te sé kà m̀ina kà í kɛ jɔn ye wálima kà í kɛ bólokoɔnmɔgɔ ye, jɔnya’ bánna, jɔnféere’ bánna sàriya’ la.

Báabu 5 nan

A mán kán mɔgɔ sí ye jàngáta, wálima kà làjába, wálima kà à ní tɔrɔ, níjuguya’ dànmatɛmɛ’ fɛ, fó kà à lèebu.

Báabu 6 nan

Bɛɛ ká kán ní lànbe’ ye sàriya’ lá, à kera yɔrɔ ó yɔrɔ ye.

Báabu 7 nan

Bɛɛ ká kán sàriya’ lá, àyiwa bɛɛ ká kán ní sàriya’ ya làtangali’ ye kà à sɔ à má kɛ wólomali ye. Bɛɛ ká kán ní kɔsɛmɛ ye sàriya’ là kà i yɛrɛ tanga bɔ wólomali’ sùgu ó sùgu mà, m̀in be dantigɛelikan’ nín sɔsɔ, àni m̀in be se kà nà ní à sɔsɔlì’ ye.

Báabu 8 nan

A be bɛn mɔgɔ bɛɛ ye cɛn yɛrɛ l, í ye í ya jàmana’ sàriyaso’ màgbɛ sàriya’ m̀in j́asininin be ò kópa’ mà, kà i lákisi kà bɔ wálew mà, minw be jàmana sàriyaw sɔsɔ.

Báabu 9 nan

A mán kán mɔɔ sɪ ye mɪna, wálɪma kà dòn kàso’ la, wálɪma kà à gbɛn kà bɔ à fàso’ la, kà à sɔɔ kùn te à la.

Báabu 10 nan

A ká kán mɔɔ’ bɛɛ ye, bɛɛ fána ká kán ò lá, ni bèn kɛra i kán, i ya kiti tigɛ námara te mɪn na, bɛɛ ɲa’ na, tìribinali la, mɪn be à yɛɛ sàgo’ la, ká kán mɪn na fána, tìribináli’ mɪn bɛna jó dí à mà kà à ya hákɛ lɔ à ye, wálɪma kà jàlaki’ bèn à kán cɛn’ yɛɛ la, ni à jó tɛ à la.

Báabu 11 nan

Ní mɪnaliko lára mɔɔ ó mɔɔ kùn, à te se kà mɪna ábada, fó ni kiti kà à yira tìribináli’ la, kà à sɔɔ áwoka kà à láfàsa, kó àlɛ nɔ’ lò làkika’ la.

Mɔɔ sɪ te se kà mɪna kó la, kó’ mɪn kɛtuma’ kà à sɔɔ kójugu tɛ i ya jàmana’ kɔɔ, wálɪma dúnya’ sàriya’ la. Mɔɔ’ be kó’ kɛ tùma’ mɪn na fána, à ni ɲàngili’ mɪn ká kán, ò wágati’ la, fóyi te se kà fàra ò kán kɔ’ fɛ.

Báabu 12 nan

A te bɛn mɔɔ sɪ ye i sèn’ dòn mɔɔ gbɛɛ ya ɲánamaya’ kójaw la, à ya sókɔɔ kójaw la, àni kà à ya bàtakiw kɔɔna gundow la, kà à sɔɔ ɲɔɲɔn te à lá ; wálɪma kà mɔɔ’ lèebu, kà à tɔɔ’ cɛn. Sàriya’ ká kán kà lɔ bɛɛ kɔ kɔɔ kà i látànga kà bɔ ò kó sùguya’ mà.

Báabu 13 nan

Kà tágama jàmana’ kɔɔ, yɔɔ ó yɔɔ ká dí i ye, jàmana’ yɔɔ’ mɪn ká dí i ye, kà sìgi yèn fána, o bɛna bɛɛ ye.

Kà bɔ i fàso’ la à ká dí cógo’ mɪn, kà sègi à ká dí i ye cógo’ mɪn, ò bɛna bɛɛ ye.

Báabu 14 nan

ɲánimabori’ ɲá, mɪn ye kà siran i ní’ ɲá kà i yɛɛ ɲíni, à be bɛn bɛɛ ye ye dògotu ɲíni, kà jàmana gbɛɛ ɲíni, kà i kàlifa’ sìgi yèn, wà jàmana sɪ te se kà bân i la kà i gbɛn.

Kà kójugu’ kɛ sàriya’ ká kán kà i nɔ’ mɪna mɪn na, wálɪma mɪn dúnya’ sàriyaba’ sɔɔ, kó i be bòli kà tága i kàlifa jàmana gbɛɛ la, ò kó tɛ.

Báabu 15 nan

Mɔɔ’ kɛra cógo ó cógo, à ká kán ni jàmana’ dɔ jàmanadénɔ ye.

Mɔɔ si ya jàmanadénɔ’ te se kà bɔsi i la kà à sɔɔ kùn ɲɔɲɔn te à wà mɔɔ si te se kà mɔɔ si bàli kà bɔ jàmana’ dɔ jàmanadénɔ’ la kà dòn dɔgbɛɛ tá la.

Báabu 16 nan

Cɛ’ ni mùso’ fɛn ó fɛn séra bálikuya’ mà, à be bɛn i ye fúru kɛ, kà kɛ ; lónanya ní dùgulénɔ te ò la, díinako te ò la. Cɛ ni mùso bɛɛ ká kán sàriya’ la, fúru’ sirili’ la, cɛlasígi’ kɔɔ, àni fúrusa’ tá fànfɛla’ la.

Fúru’ te sé kà siri ní à má kɛ ni fúruɲɔɲɔn’ fila ya jɛn’ ye.

Dénbaya dénbayaw kenin ɲɔɲɔn kán, ò le ye sìgida’ ni màrada’ jù’ ye, wà à ká kán sìgida’ ni fànga’ ye ù làkanda.

Báabu 17 nan

Mɔɔ kɛlɛn, wálɪma jekúlu’ , bɛɛ ká kán ni táya’ ye, bɛɛ tá ye i tá ye.

Mɔɔ dɔ mán kán kà bèn dɔ kán kà à tá bɔsi à la fàniya’ kán.

Báabu 18 nan

Míiriya’ mɪn ká dí i ye, i hákili’ kà fɛn’ mɪn mɪna, díina’ mɪn ká dí i ye, bɛna bɛɛ ye ; ò kɔɔ’ ye kó ni i be à fɛ kà bɔ díina’ dɔ la kà dòn dɔgbɛ la, ò be i mà ; kà díina’ fàlɛn, ò be i mà ; àyiwa bɛɛ be se kà i ya séli’ ni ya díina’ kɛ i kélɛn, wálɪma jàma’ la, sùtara la wálɪma kɛnɛ’ kán, à kɛra kàlanni’ tá síra’ ye, wálɪma bàto’ tá síra’ , wálɪma séli.

Báabu 19 nan

Hákilila’ mɪn ká dí mɔɔ’ mɪn ye, ò bɛna i ye, à fɔli’ kɛnɛ’ kán, ò dàgara ye. O kɔɔ’ ye kó mɔɔ si te se kà mɔɔ tɔɔɔ à hákilila’ kánma, mɔɔ se kà mɔɔ’ bàli kà kùnnafóniw gánsi yɔɔ’ mɪn ká dí i ye, jàmana’ mɪn ká dí i ye.

Báabu 20 nan

Kà ɲɔɲɔn lájɛn ɲɔɲɔnye bolo mà, wálɪma kà tɔn’ sìgi, ò dàgara mɔɔ’ bɛɛ ye.

A te se kà wájibiya mɔɔ si kán, kó i ye kɛ tɔn dɔ tɔndɛn ye kà à sɔɔ à mán dí i ye.

Báabu 21 nan

A be bɛn bɛɛ ye i sèn’ dòn i fàso’ kójaw ɲánabɔli’ la, à kɛra yɛɛbakun’ ye wálɪma i kà i wàsa’ dòn mɔɔ gbɛɛ la, i yɛɛ kà mɔɔ’ mɪn sùgandi i yɛɛ mà.

Kà lɔyɔɔ’ sɔɔ i fàso’ fòrobabáaraw la, ò be ben mɔgo bɛe ye, wà bɛe ká kán à la.

Jàma’ ɲàniya’ le ye màrabólo’ ya fànga’ jù’ ye ; jàma’ be ò ɲ lánkenemaya kàlafíli’ sèn’ fɛ, ní’ ò ye wóte’ ye, námara te mín na. O kàlafíli’ ká kán kà ke tuma ni tuma, bɛe ye wóte cógo kélen na, gùndo la wálima cógo la, bɛe be i yere le ɲàniya’ yíra.

Báabu 22 nan

Sigidénýa’ húkumu’ kɔɔ, bɛe ká kán ni i fàso’ màrabólo’ ni dúnya’ tɔ demɛ’ ye, i ya dúnyalatige’ gbɛleyaw la ; bɛe ká kán ni nàfasɔɔ hákeya’ ye, àni mɔgoya’ hákeya’ , àni lɔnko’ ni séko’ hákeya’ mín be í lánbe’ kɔɔta, kà í ya hádamadenya’ sàbati.

Báabu 23 nan

Bɛe ká kán ni báara’ ye, báara’ mín kà dí à ye, bèn te ke à kán báara’ mín na ; bɛe ká kán kà látànga báarasɔɔbaliya’ fána mɔ

Mɔgo’ ni mɔgo’ mín ya báara’ ye kélen ye, òlugu ká kán ni sàra kélen ye, wólomali te mín na.

Báarakɛla’ bɛe ká kán ni sàra ye, mín be ben à ya báara’ kíima’ mà, mín be à màko’ ɲà, mín be à tó à ni à ya dénɔaya’ be bálo ù háke’ la, bɔnya’ kɔɔ ; kà sínɲasigi’ fána jàte’ mɛna ò la n’ à be ben.

A be ben bɛe ye sendika sìgi, wálima kà dòn sendika’ la, yálasa kà i yere látànga.

Báabu 24 nan

Bɛe ká kán ni làganfiya’ ni dàamu’ ye : ò be à yíra ko dàn ká kán kà ye báara’ kùntaga’ la, báarakɛla ká kán kà baara’ bila tuma ni tuma.

Báabu 25 nan

Bɛe ká kán ni ɲánamaya’ dàamu’ ye, mín be à tó à ni à ya bálo’ , ù fɛɛɔɔ, ù siyɔɔ’ , ù fúrakɛli’ , àni ɲánamaya’ làganfiyalan’ be nɔgoya cógo’ mín ; báarakɛla’ ká kán ni màrabólo’ ya demɛ’ ye ní ya báara’ cenna, ní jànkáro’ kà lásigi, ní lùjura kà à sɔɔ, ní à ke fíriyato ye, ni kɔɔ’ nàna kà à dɛɛ, wálima gbɛleya’ fɛn ó fɛn kà à sɔɔ, mín be à ke dɛɛbagato ye kà à sɔɔ à yere nɔ tɛ.

Mùsow ya kɔɔmaya’ ni dénɔ ya dénɛmisɛnya’ ká kán ní demɛ mɔgbɛn kɛɛnkerennin ye. A kɛra fúrukɔɔnɔden ye, wálima à kɛra fúrukɔɔfɛden ye, dén’ bɛe ká kán ni tàngali’ ye.

Báabu 26 nan

Bɛe ká kán ni kàlan’ ye. Sàra mán kán kà ɔɔ ò kàlan’ nà, i n’ àfɔ kàlan’ dùgumála’ fó kà tága sé sépe’ mà, wálà bèpes’ la. Kà tága sé mà, ò ye wájibi ye. Tekinikikálan’ ni báarakalan’ ká kán kà ke fɛ lɔɔkɔnɛn ye ; sánfɛkalan’ ká kán kà nɔgoya bɛe mà, bɛe ká kán kà kánya à la.

Kàlan’ làɲíni’ ká kán kà ke kà mɔgo’ ya hádamadenya’ fá, àni mɔgoya’ hákew ni à hɔɔɔnya’ lásàbati. A ká kán kà ɲɔɔnfaamuya ɲɔɔnɔnya’ sàbati mɔgow ni ɲɔɔn cɛ, kà tériya’ sàbati jàmanaw síyaw ni díinaw ni ɲɔɔn cɛ, àni kà dúnya’ tɔnba’ demɛ ɲásuma’ la dúnya’ kɔɔ.

Dén’ ládamu cógo ni à ya kàlan’ sífaya’ sùgandili’ ye fàcɛ ni bámuso’ tá lè ye fɔlo.

Báabu 27 nan

A be ben bɛe ye i sèn’ dòn, à ká dí i ye cógo’ mín na, i ya jàmalájekow ni ɲánagbew la, kà dàamu’ sɔɔ sékow la, àni kà i nìyɔɔ’ ke lɔnkow yíriwali’ la, kà ù nàfa’ sɔɔ.

Fɛn ó fɛn ɔɔra lɔnkow ni sékow ni másalaw kɔɔ, ní à bɛna ke báasi mɔgow mà, à kɛra ù bólofen cenni ye wálà kùnmasúuli, bɛe ká kán ni látàngali ye òlúgu mà.

Báabu 28 nan

Dàntigɛlikan’ nɔɔ hákeyaw ni hɔɔɔnya’ sàbatíli’ sìgida’ la, jàmana’ kɔɔ, àni dúnya’ mùmɛ kɔɔ, bɛe ká kán ní ò ye.

Báabu 29 nan

Sìgida’ ya háke’ ye mɔgo kélen kélen bɛe kùnkɔ ye, k’ à lá à kán ní sìgida’ tɛ, i ya mɔgoya’ te dáfa.

Dàn sí te mɔgo’ ya hákeyaw’ ni à ya yeremabíla’ la, fó à dɔ be kà i kɔɔsi à kana mɔgo gbɛɛ tɔɔ, à ye i jànto mɔgo gbɛɛ ya hákeyaw la, àni jógoɲumanya’ ní ɲàli’ ní jàma’ làganfiya’ kánma, bɛɛkanya’ kɔɔ.

O hákeyaw ni n-tá-ye-n-yere-ye’ te ben cógo sí la, ní ù be Dúnya’ tɔnba’ ya sàriyaw sɔɔ.

Báabu 30 nan

Yɔɔ sí te dàntigɛlikan ‘ nìn kɔɔ, ní fànga, wálima jàmakúlu, wálima mɔ gbansan be sé kà míiriya gbɛɛ ɔɔ ò kɔɔ kà nà ní ków ye wálima wáleyaw ye, mínw bɛna ni dàntigɛlikan’ nìn hákew ni à hɔɔɔnya’ bɛnni’ ye.